

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Pesamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 3.

Štev. rač. poštno hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobota, 10. novembra 1935.

ŠTEV. 45

Ustanovitev organizacije J. R. Z. v M. Soboti

V koliko smo informirani, so se 31. oktobra 1935 sestali v gostilni Banfi v Murški Soboti spodaj navedeni gospodje in ustanovili organizacijo J. R. Z. kakor sledi:

Krajevna organizacija J. R. Z. za Murško Sobotu.

Predsednik Bajlec Franc, odvetniški pripravnik, podpredsednik Kerec Franc, šef Borze dela v M. Soboti, tajnik Tuš Mirko, organist v M. Soboti, blagajnik Mataj Franc, uradnik kmečke posojilnice v M. Soboti.

Odborniki: Rajner Franc, posestnik, Gjerek Matija, posestnik, Števančec Jožef, mizar, Serec Matija, kolar, Zrinski Matija, posestnik, Kološa Josip, čevljar, vsi iz Murske Sobotu.

Sreska organizacija J. R. Z.

Predsednik Bajlec Franc, odvet. pripravnik, podpredsednik Kerec Franc, šef borze dela v M. Soboti, drugi podpredsednik Bačič Franc iz Gor. Lendave, tajnik Celec Ferdinand, predsednik občine M. Sobotu okolica in blagajnik Nemeč Vince iz Tešanovec. Odborniki nam niso znani.

Organiziranje J. R. Z. se vrši pri nas nekam tajno. Saj ni bil pri sestanku nihče drug navzoč razven onih, ki so bili izvoljeni. Čuden je ta postopek in ni v skladu z demokracijo, ki se jo tako rado naglašuje.

Nov sreski cestni odbor

Po odloku kr. banske uprave so pri sreskem cestnem odboru v Murški Soboti razrešeni odborniške službe sledeči člani:

Cvetko Ludvik, Pertot Kristijan, Titan Janez, Kuhar Štefan, Kuhar Ivan, Car Šandor, Kovač Jožef, Fartek Janez, Maršik Franc, Kerčmar Aleksander, Žižko Janez in Kučan Peter.

Imenovani pa so sledeči:

Za odbornika in namestnika načelnika, Celec Ferdo, predsednik občine Murska Sobotu okolica.

Bajlec Franc, odvet. konc. Murska Sobotu.

Kerec Franc, šef Borze dela Murska Sobotu.

Vukan Jožef, posestnik Tišina. Džuban Josip, šol. upr. Križevci. Vaš Karol, posestnik Selo.

Sinic Štefan, posestnik Kupšinci. Palatin Aleksander, posestnik Pečarovi.

Števanec Franc, gostil. Šalovci. Lazar Štefan, posestnik Stanjevci. Casar Emerik, posest. Markovci.

Mekiš Franc, gostil. Nuskova. Lovenjak Avgust, pos. Cankova. Gomboši Karol (Petrov), posestnik Šalamenci.

Dosedanji odbornik Slavič Štefan, posestnik v Martjancih in Smodiš

Jožef, posestnik v Gornjih Petrovcih, ostaneta še nadalje v svoji funkciji. Načelnik sreskega cestnega odbora je po zakonu predsednik občine na sedežu sreza, sedaj g. Hartner Ferdinand, industrijalec, veleposestnik in predsednik občine Murska Sobotu.

POLITIKA

Dne 31. oktobra so stopile v naši državi v veljavo finančne sankcije proti Italiji, po katerih se ukine vsako dovoljevanje kreditov italjanski vladi in italjanskim podjetjem. Te sankcije predvidevajo tudi storniranje vseh pogodb in dogovorov.

Knez namestnik Pavle je imel za časa svojega bivanja v Londonu dolg razgovor z predsednikom angleške vlade.

„Nova situacija JRZ“, pod tem naslovom, prinaša neki ljubljanski dnevnik med drugimi tudi sledeče: „Narodni poslanec Benko ima v svojem srezu (Murska Sobotu) posebno pozicijo, ki je precej neodvisna od njegove opredelitve. Proti njemu bi bivša SLS jedva uspela organizirati kakršnokoli uspešnejšo akcijo. Poslanec Benko je bivši radikal.“

Zanimiv spor je nastal radi premoženja Radikalne stranke, ki obstoja iz precej velikega, dragocenega zemljišča na Terazijah v Beogradu s hotelom „Parizom“ in se ceni na več deset milijonov. Po zakonu postavljena oskrbnika nočeta izročiti premoženja JRZ, češ da je to nova stranka in se zato ne more smatrati za naslednico bivše radikalne stranke. Poleg tega povdarjata, da še vedno ni izključeno, da se obnovi stara radikalna stranka, zlasti, ako bodo pogojl za obnovitev starih strank v novih političnih zakonih olajšani.

Proces proti marsejskim atentatorjem, ki imajo na vesti življenje kralja Aleksandra I. Uedintelja, se bo pričel 18. t. m.

V smislu sklepa ministrskega sveta znašajo krediti za podporo pasivnim krajem 20 milijonov dinarjev.

Dr. Maček se skuša sedaj otresti vseh onih elementov, ki so se zatekli pod okrilje njegove stranke in pod njegovim plaščem izvajajo razdorno akcijo. To se predvsem nanaša na komuniste.

„Kakor smo izvedeli, je nastalo med člani radikalnega krila J. R. Z. zadnje čase nezadovoljstvo zaradi gotovega postopanja v javnem življenju. Tako nam je izjavil ugleden radikal, da se vedno bolj množe težave v sno-

vanju JRZ v bosanskih krajih.“ To poročja „Jugoslovenska Pošta“, iz Sarajeva.

Za telefone kmečkih občin je pristojni minister znižal telefonsko naročnino.

Nj. Vis. knez Pavle se je vrnil iz inozemstva. Potoval je preko Ljubljane, kjer je sprejel v avdijenci našega bana.

V senatu bo baje tudi osnovan J. R. Z. Tako poročja beograjska „Pravda“.

Izvenparlamentarna opozicija je imela preteklo nedeljo celo vrsto shodov. Večja shoda sta bila v Bijeljini in v Obrenovcu. Odposlanec dr. Mačka je ob tej priliki izjavil: Dr. Maček izvaja program pokojnega Radića. Ta program stremi za tem, da se odstranijo vse ovire, ki onemogočajo resničen sporazum med Srbi in Hrvati. Hrvatski narod se zaveda, da je ta država njegova država, in ni sile, ki bi mogla razdeliti Srbe od Hrvatov.

V pričakovanju skorajšnjega sestanka Narodnega predstavništva je zavladalo v političnih krogih v Beogradu zopet večja živahnost. Posamezne skupine poslancev imajo svoja posvetovanja, ki so posvečena predstoječim volitvam stalnih odborov v obeh zbornicah. Pri teh volitvah se bosta zopet pomerili številčni moči vladnega tabora in opozicijskih skupin.

Grški narod, se je pri nedeljskem glasovanju v ogromni večini izrekel za monarhijo. Člani vlade so že prisegli zvestobo novemu kralju Juriju II., ki se bo čimprej vrnil iz Londona v domovino. Po vsej Grčiji so se vršile velike manifestacije za monarhijo, ki so dosegle svoj vrhunec v Atenah.

Italjani so pričeli v Abesiniji veliko ofenzivo. Italjanska fronta je dolga do 90 km, na kateri se bojuje 125 000 vojakov. Abesinci se umikajo brez hujšega odpora.

Italjanski letalci so ugotovili, da se na raznih točkah zbirajo močni abesinski oddelki s strojnimi in gorskimi topovi v dobro utrjenih postojankah.

Abesinci se zbirajo južno od Makale in vse kaže, da se bodo šele tam spopadli z Italjani.

Italjanski napad se je pričel tudi na južni fronti. Letala so bombardirala abesinsko mesto Gorahejo, na katero so vrgli 250 bomb. 50 oseb je bilo ubitih.

Doslej so Abesinci sestrelili že 11 italjanskih letal, dve letali pa sta morali zaradi defekta pristati v bližini Hararja.

Britanski Rdeči križ je zbral 60.000 funtov šterlingov za organiziranje zdravstvene službe v Abesiniji.

Z vsemi državami, ki bodo izvajale sankcije, namerava Italija prekiniti trgovinske odnošaje.

Predsednik kitajske vlade Van Čing Veja je postal žrtev atentata. Atentator ga je ustrelil ob priliki otvoritve kongresa. Odnošaji med Kitajsko in Japonsko so se zopet poostrele.

V Vzhodno Afriko je iz Italije zopet odpotovalo 10.000 fašističnih milicnikov.

Romunska kmetijska stranka, ki je v opoziciji, hoče imeti 14. t. m. velik kmetijski tabor v romunski prestolici, v času ko bo otvoritev parlamenta. Vlada je hotela to prepovedati, toda zaman. Nad pol milijona kmetov bo prišlo ta dan v Bukarešto, da prisili odstop sedanje vlade.

Rovarenje zoper komasacije občin

Neki dopisnik, dozdevno iz Vančavasi, se pogostoma oglašuje v Bojevniku. Med drugimi omenja tudi nekdanje razmere, zlasti iz dobe komasacij občin, občinskih volitev in volitev poslancev v Narodno skupščino na čuden način, a pri tem pozablja na metode drugih strank, v sedanjosti in preteklosti.

Komasacija občin ni bila izvršena po navodilih in volji ene osebe, ampak v sporazumu z upravno oblastjo in z narodom na način, ki se ga je smatralo za najprikladnejšega. Da niso bili z komasacijo zadovoljni vsi občani, je razumljivo. Kdo naj tako uredi, da bodo vsi zadovoljni, tega dopisnik ne pove. Ako pa misli, da bodo vsi zadovoljni sedaj, ko se hoče gotove občine pregrupirati, se silno moti. Naj se med narodom ne povzroča nesoglasij, katera bi imela le slabe posledice!

Čudno postopanje

Zgodovina postavljanja gotovih strank je dokaj različna. Vendar so se do sedaj ustanovile po naravnih pripravah in ob soglasju večine naroda. Saj je stranka del naroda, in temu mora odgovarjati tudi število pristavev. Danes se pa stranke ustanovljajo brez pravega temelja, skratka na čuden način. Razni strankini funkcionarji se sami imenujejo in se v govorniških pogajanjih pojavijo pred narodom, kot izvršeno dejstvo.

Pazite na otroke!

Koliko nesreč se je že zgodilo v naših krajih radi premale pazljivosti, ki jo posvečajo stariši svojim otrokom. Koliko je že bilo smrtnih žrtev, a vsi tragični primeri so šli mimo glubih ušes, kakor da mlada, nevbogljena otroška življenje ne bi bila vredna pozornosti in večjega čuvanja. Marsikdo bo rekel češ: borba za vsakdanji kruh je težka in delo zahteva celega človeka. Res je, a ne sme se pa pri tem pozabiti na otroke, ne na njegovo živahnost in radovednost. Če bi se to vedno imelo pred očmi, kar že ljubezen do otroka sama narekuje, bi izostalo marsikatero prepozno jadikovanje nesrečnih mater, nad zgubljenim otrokom.

V Gornjih Slavečih je prišlo do tako tragičnega slučaja. V jutranjih urah je delavka Gomboc Terezija skuhalo močnik, ter ga še vrelega postavila na bližnjo polico. Ker je imela nekaj dela na dvorišču, se je odstranila iz kuhinje, v kateri je sama pustila komaj 16 mesecev starega fantka, Gomboc Franca, sinčka njene hčerke Apolonije. Deček je bil živ in radoveden, stikal je po kuhinji in nesreča je pač hotela, da je baš stegnil ročice po posodi, v kateri je bil močnik. In že je bila nesreča tukaj. Še vrela tekočina je pljusnila po obrazu in prsih nesrečnega fantka, ki se je v joku in silnih bolečinah zgrudil na tla. Takšnega ga je našla stara mati, ko je pritekla na vik in krik z dvorišča v kuhinjo.

Kljub temu, da se je nesrečna žena na vse načine trudila, da bi ubožčku lajšala bolečine (popoldne je šla v Gor. Lendavo v lekarno po mazilo), je bil ves trud zaman. V silnih bolečinah je fantek že naslednjega dne podlegel opeklanam.

Zopet nov primer, ki dovolj jasno kliče: Pazite na otroke!

Uresničena grožnja

Gor. Radgona, dne 31. okt. 1935.

K posestniku Antonu Krambergerju na Jami pri Sv. Jurju ob Ščavnici, je že dalje časa zahajal vasovat 21-letni želarški sin Franc Prelog, ki je imel razmerje s pastorko imenovanega Krambergerja, 19-letno Pepco Vuk.

Tako je prišel snubec vasovat tudi minuli torek okrog 19. ure zvečer, kamor se je pripeljal z dvovprežnim vozom. Ker je bil Anton Kramberger prezen in vzoren posestnik ter skrben o čim otrokom, je jasno, da ni mogel trpeti poznih nočnih obiskov. Tudi kritičnega dne je legel skupno s svojo ženo Ano že k počitku, med tem, ko je Pepca bila v svoji sobi. Ker vasovalec Prelog Franc le predolgo ni odšel, sta začela stariša istega prigovarjati, da se odstrani ter naj ne nadleguje ljudi pri nočnem počitku, kar je slednjič okrog 20. ure tudi storil.

Z njim pa je odšla iz sobe tudi Pepca ter sta nato nekaj časa pokramljalala še zunaj pred hišo. Ko se je Pepca po slovesu vrnila v sobo, je skrben o čim isto pokaral, da tako poznih nočnih obiskov pri hiši ne trpi.

Te popolnoma nedolžne svarične besede skrbnega gospodarja in očima, je seveda slišal France Prelog, ki je prisluškoval pod oknom Krambergerjevih. Začel je kričati, češ da je Pepca njegova ter da nima z isto nikdo komandirati, nato pa groziti z odprtim žepnim nožem v roki in pozivati Antona Krambergerja, da naj pride ven, češ: „Pridi ven, bo smrt tvoja ali pa moja.“ Z nožem je parkrat udaril po leseni steni in razgrajal. Da pomiri vasovalca ter ga odpravi z lepa od hiše, je Anton Kramberger vstal s postelje ter se v srajci in spodnjih hlačah podal iz hiše na prosto, kar je bilo za njega usodno, ker ga je zunaj takoj napadel Prelog ter ga sunil trikrat z nožem. Prizadejal mu je na levi roki izpod pazduhe nad komolcem 15 cm dolgo globoko vrezino in na zunanji strani takisto občutno, okrog 10 cm dolgo rano, manjšo poškodbo pa na vratu.

V upravičeni bojzani, da se ne pripeti kaj hudega, je šla za možem v obrambo tudi njegova žena Ana, ki se je ojunčila ter prijela srditega Preloga za roke in mu hotela odvzeti odprti nož. Toda bilo je že prepozno, kajti junak noža je opravil svoje gnusno dejanje v vsej naglici in Kramberger se je vračal v sobo, češ, da je že dobil dovolj. Na te besede svoje-ga moža se je vrnila v sobo tudi žena, ki je opazila poškodovanca hudo krvavečega.

Prelog Franc se je po divjaškem dejanju vsedel na svoj voz ter se odpeljal proti domu, vendar pa mu ni dala vest miru ter se je takoj nato vrnil zopet h Krambergerjevim, kateri so med tem časom poklicali zdravnika Dr. Petra Sokolova od Sv. Jurja ob Ščavnici, ki je nudil poškodovancu prvo pomoč ter odredil takojšen prevoz v bolnišnico. Ko so domači pripravili vse potrebno za prevoz v bolnišnico v Ptuj, je poškodovani Anton Kramberger, vsled ogromne izgube krvi podlegel poškodbam v času, ko so ga ravno prinesli iz sobe na dvorišče ter hoteli naložiti na voz.

Truplo pokojnika je bilo prenešeno v mrtvašnico pri Sv. Jurju, kjer se je vršila obdukcija v sredo, dne 30. oktobra t. l. popoldne. Sodno komisijo iz Gornje Radgone je vodil sodnik dr. Gorup Milan. Komisija je ugotovila, da je Kramberger podlegel poškodbam vsled znatne izgube krvi.

Aretirani Prelog France prizna dejanje, katerega je izvršil v treznem stanju ter se izgovarja, da je to storil v razburjenosti in v obrambi za pravice svoje ljubice.

Pokojnik, ki se je priženil na okrog 25 oralov obsegajoče posestvo, je bil star komaj 32 let ter trezen in skrben gospodar. Pokopan je bil na praznik Vseh svetih na domačem pokopališču, pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

Gosp. ing. Zidanšek

načelnik kmetijskega oddelka pri banski upravi v Ljubljani, je premeščen v ministrstvo in se je te dni že poslovil. Ljubljanski dnevniki mu posvečajo jako simpatične članke; želji teh, da se čimprej vrne nazaj na svoje mesto, se priključujemo tudi mi. G. ing. Zidanšek se je prav posebno zanimal za tukajšnje razmere, bil nam je izredno naklonjen ter nam je pomagal, kjer je le mogel. Zato ga bomo težko pogrešali.

DOMAČE VESTI

MIMO NAS

Dvajseto stoletje, je stoletje tehnike. Tako pravijo in mi to radi verjamemo. In da je posebno elektrika dosegla silno visoko stopnjo razvoja tudi trdijo in ne vem zakaj tudi to ne bi verjeli, čeprav živimo v Soboti. Da je temu tako, imamo tudi pri nas dokaze! Elektriko rabimo pri kuhanju čaja, z njo segrevamo blazine, ki preganjajo bolečine v trebuhu in trganje v nogah, z njo se masiramo v veselje vseh radio poslušalcev, si cvremo kodre, razsvetljujemo sobe, kuhinje in stranišča, kar pa še ostane, pa jo porabimo tu in tam tudi za razsvetljavo cest. Seveda samo nekaterih. To je pa samo razvada! Kaj je treba luči na cesti? Ko nastopi mrak, pač nobenemu ni več treba, da bi kolovratil po ulicah in če ima še kakšen opravek, naj vzame s seboj leščerbo, da se slučajno ne bi zaletaval v židove in drevesa, ali se pogrežal v jarke, kar bi bilo seveda neprijetno in tudi nevarno, z ozirom na kosti, ki se rade lomijo. Pa prižigajo pri nas že okrog šestih zvečer luči po ulicah! Komaj se človek navadi malo teme, že ti reže močen blesk v oči, da se oči zasolijo — od ganjenosti in hvaležnosti nad pozornostjo, ki se posveča še onim zamudnikom, ki še tavajo ob tej pozni večerni uri po ulicah. In zjutraj! Kako prijetno je tavanje k jutranjemu vlaku. Kakor bi še spal in se kobalil po sanjskem svetu, le s to razliko, da zabolijo roke, ki jih moraš držati vedno pred sabo, radi zdravja in normalne oblike preljubega nosu. A temu

se vendar da odpomoči. Uro prej (ali vsaj pol ure) pojdi na kolodvor, takrat še gorijo po Kofodvorski ulici luči in lahko boš imel roke v hlačnem žepu, kar bo posebno v zimskih mesecih prijetno. Mogoče bi kdo rekel, da bi bilo dobro, da bi luči pol ure pozneje ugasnili. Nemogoče! Tako je urejeno in — pika!

Murska Sobota:

— Na grobovih. Praznik, posvečen spominu umrlih je šel mimo naš dostojanstven v svoji molčečnosti, ganljiv v izkazanem čaščenju pokojnikom. Grobovi na našem pokopališču so bili lepo okrašeni in ni bilo gomile, ki bi ostala brez cvetja in luči. Kakor vsako leto, so bili tudi letos lepo urejena zadnja bivališča naših legionarjev in vojakov. To delo upravlja že nekaj let šolska mladina tuk. osnovne šole. Zvečer, ko se je božja njiva lesketala v morju luči, pa je mestna godba zaigrala pred kapelico nekaj žalnih korčnic. Vmes je zapel možki in mešani cerkveni pevski zbor, pod vodstvom g. Tuša, naše večno lepe žalostinke: „Vigred“, in „Spomladi vse se veseli...“ Stoglava množica je prisluhnila akordom, ki so trepetali nad grobovi kakor molitev, obujali spomine, izvajali solze... G. Tušu vso priznanje in zahvalo za trud in za organizacijo.

Ferjan M. Razpotje

22

Postavila je na mizo lonček kadeče se kave in tiho zopet odšla. Urh je tokrat sedel po navadi že pri oknu, vlekel iz svoje pipice in gledal kako je dan umiral na dvorišču, na vrtu, ob stenah sosednih hiš, ob drevju in na zasneženih slemenih. In ko so se vidli le še motni obrisi, je začelo zvoniti v farni cerkvi. Slabo se je slišalo v sobo in Urh je moral siloma loviti glasove. Spočetka mu je bilo baš v teh samotnih trenutkih najhuje. Je že tako, da so te ure polne neke nerazumljive mehko, ko se spomini raznežijo, včasih še zaplākajo kakor prestrašeni otroci, ki so po dolgem tavanju zopet našli toplo in mehko materino dlan... Še Laci se mu je postavil v teh trenutkih nasproti, brez kljubovalnosti, pesti ni stiskal in se ni zaganjal v njega, stal je le pred

njim in mu gledal v oči, ki so sijale toplo in vdano. Čim bolj pa je slišil Urh v njega, tembolj se je Laci odmikal, potem pa je počasi zaprl oči, okrog usten se mu je trdo zarezalo, čelo se je dvignilo, obraz je zdrknil v okvir črne rute. Prišla je Treza, s sklenjenimi rokami... Urh je vstajal in si zakrival oči. Ob oknu je visela gluha noč. Skripanje vežnih vrat je bila kakor bolečina, ki je neusmiljeno razjedala in trgala misli, ki so bile kakor molitev...

Urh prižiga luč in previdno navija stenj v petrolejki. Glave ne dvigne, kljub temu da ve, da stoji pri vratih Kata. Prinesla je večerjo.

„Dober večer Urh... Kar v temi?“ Njen glas zveni kakor struna in ko utihne, je še trepet njenih besed med stenami.

Urh le nekaj zamrmra. Trenutki, ki so svinčeno padali na njega, so še

preblizu in vsaka beseda se mu zdi raskava in vsiljiva, tuja in odbijajoča. Mar bi ga Kata pustila pri miru. Počasi dvigne glavo in jo jezno ošine. Kata pa stoji tik mize, njen obraz se koplje v rumenem soju luči, usta ima samo priprta, v očeh pa ji je toliko odkritosrčnosti in neizgovorjenih porednih besed, da so se Urhu razgladile gube na čelu in so se mu razklenili vekni na stežaj. Nič ni rekel Urh, le po pleši se je pogladil potem pa je prijel za piskrček, da bi se lotil večerje. Pa je bil vroč.

„As!...“ Urh tleska s prsti in jih oblizuje, da bi ublažil bolečino. Kata pa se smeji iz polnega grla, da se ji tresejo ramena, da blešče njeni zdravi beli zobje v motni svetlobi. Urh jo gleda izpod obrvi pritajeno in radovedno. Njen smeh ga jezi, prsti ga žgejo, zato sune iz sebe:

„Hudič... Kaj se režiš?... Ha?“

Iz smeha se vane Katine besede:

„Takšen obraz ste napravili, kot se bi hoteli razjokati, pa je smeh kar sam planil iz mene...“

Urh ima zopet opravek z opečnimi prsti. Prokleti železni pisker! Bolečina res ni huda in nenadema se prestraši pred mislijo, da mogoče radi Kate uganja tako občutljivost. K kor se bi hotel znebiti neprijetnega občutka, si obriše roko v hlačno košuto, pa vzame piskrček previdno v roko in srka toplo pljačo, glasno in previdno.

Le lahko noč je še voščila Kata in je odšla, hrupno zapirajoč vrata za seboj. Urh je zopet sam. Misli pa so mu sedaj vse drugačne. Ob življenje udarjajo z glasom, ki se mu je skoraj že odtujil, polno in razposajeno, da ga je sram njegovih let in že gole lobanje.

(Se bo nadaljevalo.)

— **Dar.** Na naš zadnji poziv javnosti, da bi darovala za šolarsko kuhinjo, v kateri bodo siromašni otroci dobivali hrano, se je prvi odzval tukajšnji trgovec g. Hahn Izidor, ter daroval 100 Dln. Da bi našla njegova plemenita gesta mnogo posnemovalcev!

— **„Snegulčica“.** V nedeljo, dne 10. t. m. vprizori lutkarski odsek tuk. Sokolskega društva svojo prvo predstavo v letošnji sezoni. Vprizorili bodo znano pravljico: „Snegulčica“, ki je na drugih lutk. odrih žela največje uspehe ter so jo morali po večkrat ponoviti. Začetek predstave je ob 15 uri. Starši, privedite mladino!

Izidor štedi z denarjem, kupuje ORION aparate

Brezobvezno predvajanje pri NEMEC J.

— **Kolodvorska ulica** nudi sedaj povsem drugo lice. Dela so po večini že končana, tako pri kanalizaciji, kakor tudi pri hodniku, vzdolž plotu pri bolnišnici. Ko bo cesta še posuta s potrebnim gramozom, bo odgovarjala vsem zahtevam, naše najprometnejše ceste. S tem pa bodo odstranjene tudi nekdanje vedno se ponavljajoče pritožbe s strani prizadetega meščanstva. Po zaslugah merodajnih činiteljev v našem občinskem gospodarstvu, odgovarja sedaj Kolodvorska ulica svojemu namenu.

Hornyphon...

— **Potreba električne inštalacije v klavnici in onstran železnice.** Opravičeno se pritožujejo domači mesarji radi pomanjkanja razsvetljave v mestni klavnici in od prehoda čez železnico do klavnice. Saj se velikokrat pripeti, da so primorani vršiti klanje živine ob razsvetljavi navadnih svetilk in odvažati zaklano živino po temni poti do prehoda čez železnico v mesto. Smatramo za nujno potrebo, da se do klavnice in v klavnici čimprej napelje električna razsvetljava, da se s tem omogoči mesarjem, da svoje delo v klavnici izvrše nemoteno in z vso doslednostjo. V neposredni bližini klavnice pa stojijo tudi stanovanjska poslopja, in stanovalci se bi brezdvomno poslužili električne razsvetljave, s čemur bi elek. podjetje le pridobilo. Tudi cestna razsvetljava bi morala biti vsaj do mosta, preko potoka. Tudi tam so davkoplačevalci, katerim bi morala nuditi občina te ugodnosti.

— **Vandalizem.** So ljudje, ki v svoji grabežljivosti po tujem blagu,

ne poznajo nikakih mej, čigar vest je že tako otopela, da ne najdejo nikaškega zadržke, da ne bi segli s svojimi tantinskimi prsti tudi po okrasju na grobovih pokojnikov. Vsakdo čuti, do zadnjega bivališča človeka spoštovanje, kakor do samega sebe. Zato je plenitev grobov onečaščenje imena — človek, in naša kulturna sramota. Letos je zopet bilo več tatvin na pokopališču. Odnášali so vse, kar se je odnesti dalo: sveče, vaze itd. Prepričani pa smo, da bo storilce dosegla roka pravice. Takim hijenam pritiče le eksemplarična kazen, brez vsakega usmiljenja. Madež s človeške družbe se mora izbrisati!

— **VSE ŠOLSKE KNJIGE in vse šolske potrebščine za osnovne šole in gimnazijo dobite v trgovini HAHN IZIDOR v Murški Soboti.**

— **Nesreče.** Vöröš Ludviku, delavcu v Tešanovcih je žaga odrezala palec leve roke. — Hlapec Ouček Janez iz Polane je pred dnevi imel opravka pri živini. Pri tem ga je bik sunil z rogom v vrat in mu prizadel občutne poškodbe. — Dainarica Modlic Barbara iz Stanetinc je tako nesrečno padla, da si je zlomila levo roko. — Vsi ponesrečenci se zdravijo na kir. oddelku tukajšnje bolnišnice.

— **Martjanci.** Pri nas so bile v zadnjem času izvršene večje tatvine poljskih pridelkov, na njivah naših posestnikov. Tako so v zadnjem času odnesli neznani dolgoprstneži z njive Vljaj Franca 21 zeljnih glav, pri Horvat Francu 43 komadov, pri Illen Francu 54 a pri Kardoš Francu pa 19 glav zelja. Ko so orožniki ogledovali okradene njive, so našli sledove nog, ki so vodili na cesto, ki pelje v Fokovce. Dognali pa so tudi to, da so tatovi imeli s seboj voz in krave, s katerimi so ponoči odpeljali plen. Popolnoma zaupamo varnostnim organom, da bodo kmalu našli predrzne tatove.

Hornyphon...

Gornja Lendava:

— **Še nekaj o naši pošti.** Nekam čudno se nam zdi, da se naša poštna gospodična drži take točnosti pri dovozu pošte, oziroma še bolje rečeno, da je poštarja, ki vozi pošto, tako dobro naučila, kedaj se sme zvečer pojaviti pred pošto. Pri odhodu pošte, ki je tudi na „minuto“ določena, pa ni take točnosti. Zakaj to? Razjasnjemo si to tako, da si pač vznik radi „botrine“ lahko kar po svoji mili volji določi odhod. Končno pa pozna svojega iskrega konja, ki z lahkoto prevozi 15 km v 1½ uri, tako da lahko dospe do vlaka še vedno pravočasno. Ne vemo kako se bo kaj ta „polžev izprehod“ poštnega voza iz Mačkovec v Gor. Lendavo obnesel pozimi. Reveži bodo tisti potniki, ki se ponavadi poslužujejo pošt. voza. Zmrzovali bodo s kočijažem in konjem vred ter nešteto „počivali“, da tako izpolnijo ukaz: „Dohod pošte je določen na 185“. Razumete?! —

Podaljšaj si življenje!

Življenje se podaljša, bolezní se preprečijo, bolniki izlečijo, slabotni okrepijo, omahljivci se ojačijo in nesrečni potolažijo!

Kaj je vzrok vsaki bolečini?

Oslabljenje živcev, potrtoost, izgubitev dobrih prijateljev in svojih bližnjih, razočaranje, strah pred bolečinami, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik. Obstojajo pota, ki Te lahko dovedejo do dobrega položaja, poživijo Tvojo naravo, napolnijo Te z novimi nadami. Ta pot je nakazana v razpravi, ki jo lahko vsakdo zahteva in jo takoj dobi!

popolnoma brezplačno!

V tej mali priložni knjižici je raztolmačeno, kako se lahko v kratkem času in brez zaprek okrepi delovanje živcev in mišic ter odstrani umornost, slabo razpoloženje, raztresenost, pozabljivost, nerazpoloženje do dela in številne druge pojave. Zahtevajte razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Zbirno mesto pošte:

ERNEST PASTERNAK, BERLIN, S. O.

Michaelkirchplatz 13. Abt. 903.

Prenehali ne bomo poprej dokler se sedanje razmere ne popravijo. Žalostno a upravičeno je to, da so si nekateri, radi sedanje dostave pošte naročile časopise in dr. na pošto Mačkovci. Od tam sprejmejo namreč po zaslugi in uslužnosti pošt. uradnice pošto še isti dan. Če se je lahko pošta skoraj 2 leti dnevno dostavljala pri istem voznem redu, istih poštnih pravilnikih in določilah, ter pri istem načinu prevažanja, potem se mora tudi sedaj. Možno je pa to še tem bolj, ker ima urad na razpolago 2 poštarja-raznašalca. V nasprotnem slučaju smatramo ves postopek naše pošt. gospodične navadno „zafrkavanje“ javnosti“.

Denar

Tisočdinarski bankovci z letnico 1920, ki so žigosani z zvezdo, se morajo zamenjati do meseca maja 1936.

Deset in petdinarski bankovci, stare srbske izdaje, se lahko zamenjajo do gornjega roka pri davčni upravi.

Hornyphon...

Izpred sodišča:

Ker je razpečaval ponarejene 20 dinarske kovance, je bil pred mariborskim kazenskim senatom obsojen 28 letni posestniški sin Franc Matuš iz Šalovcev na 2 meseca zapora in 500 Dln denarne globe. Soobtoženi 31 letni posestniški sin Janez T. je bil oproščen.

Mali kazenski senat v Mariboru je razpravljal o smrti 67-letnega Jakoba Kereca iz Otovcev, ki ga je njegov blazni sin dne 3. septembra t. l. s sekiro do smrti pobil. Blazni sin Ljudevit Kerec je po izvršenem uboju zbežal v gozd. Ves miren pa se je zopet sam vrnil domov, kjer so ga orožniki prijeli. Sodni psihiatri so izjavili, da je obtoženi Kerec umobolen. Na podlagi tega je senat odredil, da se Ljudevit Kerec odpravi v umobolnico.

Spomin na mojo mamico!

Kako nam bilo je lepo
Ko imeli smo še mamico
Vsi bili smo veseli
In radi jo imeli

A žal da mnogo je prerano
Kruta smrt nam vzela mamico
Vse naše prošnje in solze
Vrnile niso mamice.

Ko mamica zdaj v grobu spi
Oko za njo se nam solzi
Zgubili nismo samo njo
Zgubili pač smo srečo vso.

Tih je dom naš zdaj postal...
Odkar ni mamice
Radost, ki sem jo poznal
Izliva se v gorje.

Pogled očeta je hladan
Beseda topla ni
Dom je naš sedaj pretesen
Za nas prostora ni.

Pot nam kaže se od doma
Razšli se bomo vsi
O dragi dom, ljubezen moja
Srce težko te zapusti.

Poprej ko gremo mi odtod
K mamici gremo na grob
Da se od nje vsi poslovimo
V spomin ji cvetja posadimo.

K molitvi sklenimo roke,
Grob orosile so solze...
Počivaj v miru mati moja
Po svetu zdaj gre deca tvoja.

D. A.

SOKOL

Čuvajte Jugoslavijo!

Redna seja uprave Sokolskega društva Murska Sobota bo v sredo, dne 13. XI. 1935 ob 20. uri v Sokolskem Domu.

Prekmursko Sokolsko okrožje opozarja vse edinice na okr. okrožne uprave od 5. XI. 1935, števil. 47.

Lutkovni odsek Sokolskega društva M. Sobota vprizori v nedeljo dne 10. XI. točno ob 15. uri pravilčno igro „Snegulčica“.

Prodajam hranilno knjižico Prekmurske posojilnice v M. Soboti. Naslov se pove v Prekmurski Tiskarni.

Med tednom

DOMA

Veliko protestno akcijo pripravljajo meščani Subotice proti nameravani premestitvi železniške direkcije iz Subotice v Beograd.

Na progi Niš - Beograd je zavozil brzi vlak v tovorni. Stirje potniki, med njimi trije vojaški kurirji, so bili ubiti, štirje težko, več pa lahko ranjenih.

V Zagrebu je prepovedano ponoči vsako hrupno signaliziranje avtomobilov.

V Vranjem vrhu pri Cmureku je stekla mačka obgrizla troje ljudi. Zakadila se je tudi v domačega psa in ga obklala. Končno je gospodar z lopato ubil nevarno žival.

DRUGOD

Delavnico ponarejenega denarja so odkrili v neki kaznilnici v Braziliji. Lepe razmere so morale vladati v tem zavodu!

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Vsi trgovski lokali v Murški Soboti se morajo zapirati v času od

1. novembra 1935. do 1. marca 1936. ob 6. (18) uri zvečer.

Gornje je bilo sklenjeno, kakor smo javili že v prejšnji številki, radi zahteve velike večine trgovcev, ker z ozirom na zelo malo frekvenco v večernih urah v zimskem času, v trgovinah je večja režija na kurjavi in pa razsvetljavi, kakor pa znaša brutto dohodek ene ure.

Zato pozivamo ponovno p. n. občinstvo Murške Sobote, da si blagovoli nabavljati potrebno blago ob pravem času. — Uprava Združbe.

Krošnjarstvo in potniki.

V zadnjem času se pojavljajo v Murški Soboti številni trgovski agenti, ki nadlegujejo prebivalstvo s tem, da mu vsiljujejo razno manufakturno in porcelansko blago neznanega izvora. Neglede na dejstvo, da je takšno iskanje nkročil pri privatnikih brez poziva, po zakonu o obrtnih kaznjivo, zaračunavajo ti krošnjarji blago celo do 40% dražje, kot bi ga dobilo občinstvo v isti kvaliteti pri tukajšnjih trgovcih te stroke. Da pa ti zgovorni gospodje lažje spravljajo svoje blago v denar, širijo o Soboških trgovcih z manufakturno in porcelanasto stroko lažnive vesti, češ, da se dobi v M. Soboti samo manj vredna roba za dražji denar, ter da Soboški trgovci itak tudi od njih kupujejo, kar pa ne odgovarja istini. Te govornice širijo tako previdno, da jih radi pomanjkanja dokazov ni mogoče tirati pred sodišče.

Opozarjamo na § 145 zakona o obrtnih, ki pravi, da so poslil trgovskih potnikov, sklenjeni z osebami, pri katerih po tem zakonu ni dovoljeno iskati naročil, kar znači, da se od strani kupcev lahko vse sklenjene kupčije zgoraj omenjenimi agenti vsak čas razveljavijo ter se zahteva povrnitev eventualno že plačanih zneskov.

Poskrbljeno je sicer na mero-dajnem mestu, da vsem zastopnikov opisani posli v bodoče onemogočijo, če bi se pa kljub temu še kje pojavili, naj se občinstvo v lastnem interesu ne da pregovoriti, ampak naj opozori na nje najbližjega stražnika, da obvaruje s tem v prvi vrsti Soboške potrošnike gmojne škode in drugih nepravil.

Opozarjajo se posebno vsi gg. trgovci, da je vsako krošnjarstvo v obmejnih srezih (v katere spada tudi naš srez), popolnoma prepovedano. Radi tega naj posebno oni prijavijo vsakega zapaženega krošnjarja najbližji orožniški postaji ali pa občini, ki ima nalog vsakemu blago zapleniti in napotiti Sreškemu načelstvu v M. Soboti, vsak slučaj pa naj obenem naznanijo Združbi trgovcev v M. Soboti, ki bo napravila nadaljne korake.

Zaradi nedovoljene razprodaje, prepovedano nadaljne obratovanje Bat'e v N. Sadu.

Mestno poglavarstvo v Novem Sadu je na prijavo Zbornice za TOI prepovedalo nadaljno obratovanje podružnici Bate v Novem Sadu. Odpor proti Bati je bil v Novem Sadu velik in zaporedoma so bila dvakrat razbita izložbena okna podružnice od brezposelnih čevljarjev.

Nastal je položaj, da je Zbornica morala nastopiti. V prijavi na mestno poglavarstvo utemeljuje zbornica svoj korak s temi razlogi:

Septembra meseca je prodajalnica Bate objavila z ogromnimi črkami nad svojo trgovino napis: „Pet tisoč parov čevljev“ ter razstavila v svoji izložbi čevlje s cenami, ki so bile za 50 odstotkov nižje od cen, po katerih je Bata prodajal čevlje do sedaj. To je imelo za posledico, da so se zbrale pred prodajalno že pred njeno otvoritvijo velike množice ljudstva, ki so hotele izkoristiti to izredno priliko. V par dneh je bilo na ta način prodanih 12 000 parov čevljev. Prodajalnica je izvršila silen pritisk na trg, ter samostojne obrtnike naravnost potisnila iz konkurence in si osvojila monopolni položaj, ker je bila vsaka konkurenca z njo nemogoča. Položaj se je poostri-

še radi tega, ker smo tik pred zimo in bi morala popolna brezposelnost čevljarjev še bolj poostri socialno nezadovoljstvo, ki je bilo itak že veliko, saj je bilo zaposlenih v Novem Sadu samo še 20% čevljarskih mojstrov in pomočnikov. Zbornica je zato morala kot javnopravna ustanova in posvetovalni organ oblasti opozoriti na to veliko nevarnost, ter je zato vložila citirano ovadbo na mestno poglavarstvo.

Referent mestnega poglavarstva je deset dni vestno zbiral vse potrebne podatke ter nato izdal sklep, v katerem med drugimi pravi:

Ivan Rukavina, poslovodja firme Bata, jugoslovenske tvornice gumijske in obutve d. d. v Borovem, prodajalnice v Novem Sadu je kriv, ker je koncem septembra brez dovoljenja oblasti izobesil reklamni napis razprodaje 5000 parov čevljev po za polovico znižani cen, ker je nadalje objavil isto reklamo v dnevnikih, ter s tem napravil v javnosti vtis, da gre za razprodajo, s čimer je zagrešil prestopok po § 168. obrtnega zakona ter se zato kaznuje v smislu točke 15 § 399. obrt. zakona na denarno globo 6000 Din, na podlagi člena 52. taksnega zakona pa na plačilo trikratnega zneska redne takse po tar. post. 96 taksnega zakona v višini 3000 Din, nadalje na plačilo takse za ta odlok v višini 150 Din, kar mora vse plačati v roku 15 dni.

Obenem se z uporabo § 404. obrt. zakona odstavlja dosedanja poslovodja Ivan Rukavina ter na osnovi točke 2 § 400. obrt. zakona za vedno odvzema firmi Bata podružnici v Novem Sadu.

Proti temu odloku je dopustna pritožba v roku 15 dni na bansko upravo Donavske banovine, oddelku za trgovino, obrt in industrijo.

Odlok mestnega poglavarstva je bil od vseh čevljarjev in tudi domačih gospodarskih krogov sprejet z največjim zadoščenjem. Vsi ti krogi so tudi prepričani, da bo banska uprava odlok mestnega poglavarstva potrdila. Citirani paragraf na podlagi katerega je prepovedano za vedno nadaljnje obratovanje podružnice Bate v Novem Sadu, se glasi: „Pravica do

izvrševanja obrta se odvzame za leto dni ali za vedno s kazensko razsodbo: 2. imetnikom obrta, ki prijavijo razprodajo brez predhodne odobritve.“

§ 168 Obrtnega zakona pravi: „Brez odobritve razprodaje je prepovedana vsaka reklama, s katero bi se utegnilo ustvariti v javnosti prepričanje, da se vrši razprodaja v izvestnem obrtnem lokalu. Prav tako je brez odobritve razprodaje prepovedana vsaka raba besede „razprodaja“ in podobnega zaradi reklame.“

§ 169 Obrt. zakona pa pravi: „Za izdajanje odobritve razprodaje je pristojno občno upravno oblastvo prve stopnje. To oblastvo opravlja tudi nadzorstvo nad vršitvijo razprodaje.“

Štiri velika izložbena okna na podružnici Bate v Mariboru so razbili neki fantje. Škoda je precejšnja, a je krita z zavarovalnino. To je že četrti, lakko rečemo „atentat“ na izložbena okna prodajalnice Bate v Mariboru.

Gornje priobčujemo, kot dodatek k našemu članku o Novosadski filljalki tvornice Bate.

Proda se

pod ugodnimi pogoji hranilna knjižica Hranilnice in posojilnice v Radenci z vlogo nad 100 000 Din ali tudi v manjšem znesku. Informacije pri upravi lista.

Vočke, vinove loze
(cijepljene) vočne divljake, korjenjake američke loze, maline, ribizle itd. možete najbolje i najjeftinije kupiti kod: „VELERASADNICI“, Janko Šarić, Petrovaradin (Srijem). Vočka od 4-10 Din po komadu. Cijenik šaljem svakome na zahtjevo besplatno!

V najem se da **trgovski lokal** na novo preurejen s 4 sobami, kuhinjo in vsemi pritliklami. Nahaja se na glavni cesti v Križevcih. Podrobnejša pojasnila daje g. Hazug, gostilničar v Križevcih, Prekm.

Hranilne knjižice Prekmurske posojilnice v Murški Soboti ugodno prodam. Naslov in informacije pri upravi lista.

Na prodaj je

kočija in težki tovorni voz pri IVANIČU v Ljutomeru.

HORNYPHON

je najboljši in najcenejši!

Cene našim predmetom, posebno radio-aparatom smo globoko znižali!

Poleg tega: znižani **Novi aparat** z garantirano dobrim sprejemom dobite že **za Din 1955-** mesečni obroki.

Najmanjši mesečni obrok Din 120-

Baterijski aparat: 3, 4, 5 in 6 cevni, vsi z 2 voltnim akumulatorjem in permanent-dinamičnim zvočnikom.

Najboljši ameriški aparat HIS MASTER!

Dospela so nam že nove pošiljke koles **OPEL** z dvojnimi gitter okvirjem. za leto 1936 PUCH, STYRIA-DÜRKOPP, VICTORIJA

Znižana cena, mesečni obroki po Din 100-

Trgovina radio-aparatur in tehničnih predmetov

Štivan Ernest, M. Sobota.